

SINKSENKERMIS 2016

Duitse bezetting in Nevele 1914-1918: affiches en verordeningen

In het Nevels gemeentearchief bevindt zich een uitgebreide collectie Duitse oorlogsaffiches uit de Eerste Wereldoorlog die vroeger aan onze gemeentehuizen hingen. Deze aanplakbrieven van de bezetter tonen hoe onze mensen in de oorlog moesten (over)leven. Het gaat over uiteenlopende zaken als opeisingen, invoeren van het Duitse uur, nieuwe wetten, verbod van feestelijkheden enz. Ook over de uitvoering van deze verordeningen zijn nog sporen terug te vinden in het gemeentearchief.

De vorsers van onze kring hebben die opgezocht en presenteren die nu samen met de aanplakbrieven. Een deel van deze verordeningen is verwerkt in een brochure die samen met ons derde tijdschrift van dit jaar aan onze leden wordt opgestuurd.

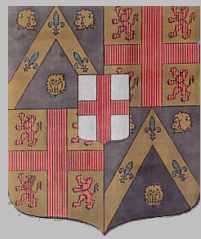
COLOFON TENTOONSTELLING

Samenstelling: Jan Luyssaert

Vormgeving: Alex Dhondt

Met de medewerking van: André Bollaert, Hugo Schaeck, André Stevens en Patrick Tuytschaever.

Dank aan de heer en mevrouw Duerinck voor het ter beschikking stellen van De Cichorei en dank aan de gemeente Nevele en het gemeentepersoneel voor het ter beschikking stellen van de tentoongestelde documenten.

SINKSENKERMIS 2016

Organisatie van het militaire bestuur

Het grootste gedeelte van bezet België was “Okkupationsgebiet” en stond onder het gezag van de Duitse gouverneur-generaal. De militaire zone, “Etappengebiet” genoemd, besloeg West-Vlaanderen, het grootste gedeelte van Oost-Vlaanderen, het westelijk deel van Henegouwen en het uiterste zuiden van Luxemburg. In het “Etappengebiet” heerste vrijwel volledig de militaire macht van de “Ortskommandanturen”.

De gemeenten Merendree en Hansbeke ressorteerden onder de “Ortskommandantur” Eeklo; Landegem, Nevele, Poesele en Vosselare vielen onder de “Ortskommandantur” Deinze.

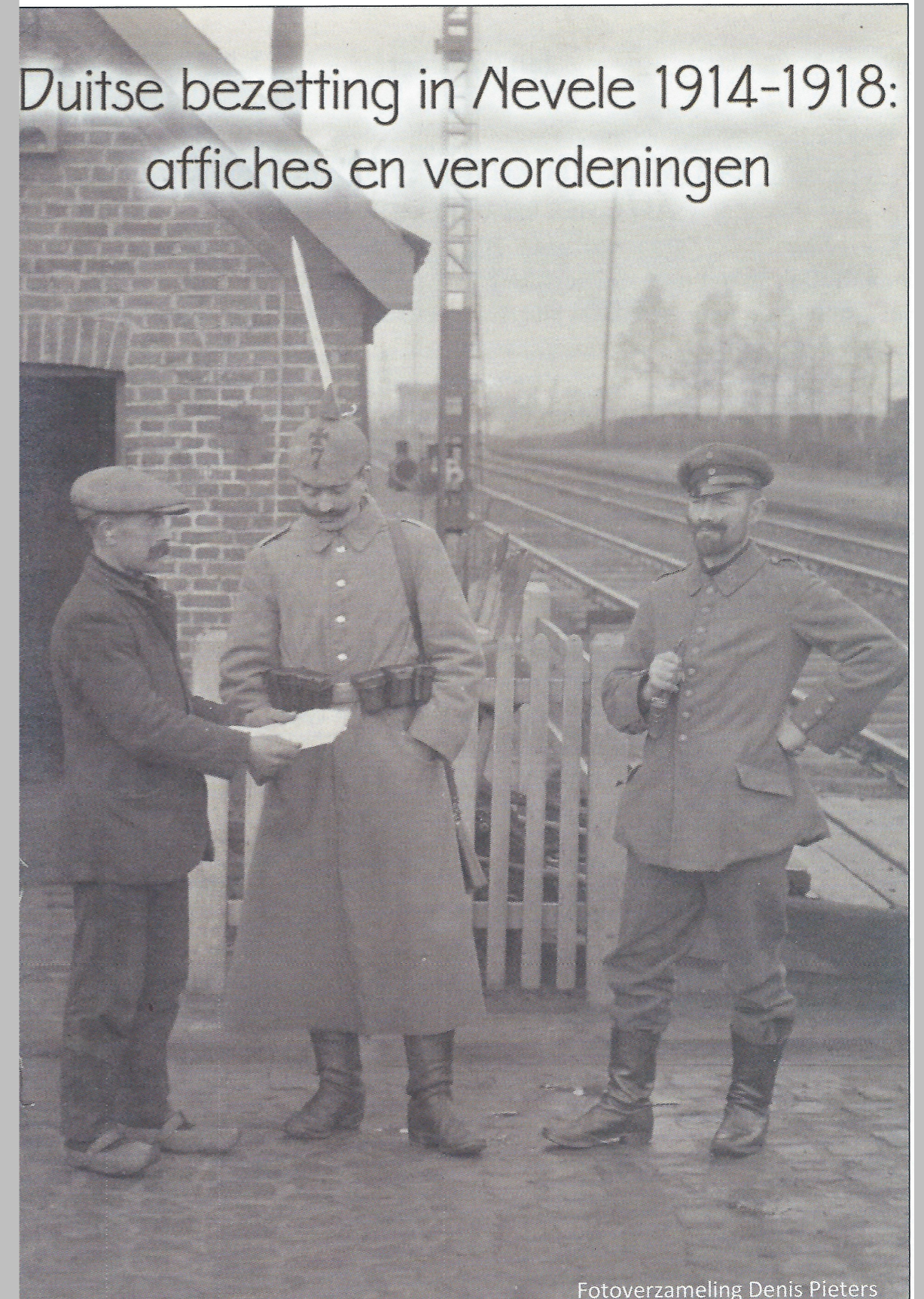
De “Ortskommandantur” van Deinze stond onder het bevel van “Etappen-Ortskommandant” Mester, later opgevolgd door von Ruppert.

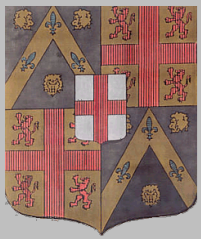
In Eeklo zwaaide “Hauptmann und Ortskommandant” Aegidi de scepter. Op 21 mei 1917 werd hij opgevolgd Generalmajor Gustav Georg Wilhelm von Graevenitz.

In de bezette gebieden oefenden de Duitsers controle uit op alle domeinen van het dagelijks leven: handel en ambacht, paarden en reisduiven, persoonlijke bewegingsvrijheid, grondstoffen en voedselvoorraden.

Pas op 11 november 1918 werd om 11 uur wapenstilstand gesloten, het Duitse leger verliet ons land en het leven kon herbeginnen.

Duitse bezetting in Nevele 1914-1918:
affiches en verordeningen

GRONDSTOFFENCNTROLE

O-estrommenden für
Nevele-Vosselaere

O. U., den 21. 6. 18

Der Gemeinde Nevele

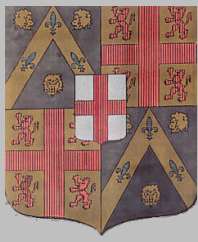
zur schriftlichen Meldung bis heute abend 7,00^h
sämtliche im dortigen Bezirk lagernden Bestände an Zie-
gelsteinen, (Maschinen und Feldbrandsteine getrennt), Dach-
steinen (einschliesslich Cement-Dachpfannen), sowie Ce-
ment und Tonrohren.

Name und Wohnort des Besitzers, sowie Lagerort des
Materials, ob Wasser- oder Bahnverbindung vorhanden, ist
anzugeben.

a. v.
Garis
Gafy.

Gesamtwaerd dieser niet is

Fauclhaber
71 Faltmatal.

GRONDSTOFFENCONTROLE

Boomen Oostbroek

Kamouders		Wilgen	
1	1.60 m. dikte	1	1.65 m omtrek
2	1.70	2	1.47
3	1.55	3	1.53
4	1.50	4	1.55
5	1.60	5	1.56
6	1.55	6	1.50
7	1.40	7	1.40
8	1.50		
9	1.40		
10	1.55		
11	1.45		
12	1.60		

Een Erlaubnischein van de 29 Jan. 1917
 laat toe dat het gemeentebestuur velle
 12 Populieren en 7 Wilgen
 Krone & Würrzel der Bäume
 soll zu Brennmaterial, der Stamm
 zu Holzschüben diene.

DE OMTREK VAN DE TE
 VELLE BOMEN OP DE
 OOSTBROEK MOET AAN
 DE BEZETTER WORDEN
 MEEGEDEELD EN ER
 VOLGT EEN
 TOESTEMMING VOOR

Canadast en Wilgen van
 0.75 m tot 1.40 m.
 Oostbroek
 Langs de Caclene 35 canadast
 is Juler De Keyser 15
 Wilgen Oostbroek 3
 Daaronder zijn canadast
 van 1 m. tot 1.59 m. 36 bomen
 van 1 m. 60 tot 1.99 m. 9 bomen

Meerle, den 27^{en} Jan. 1917

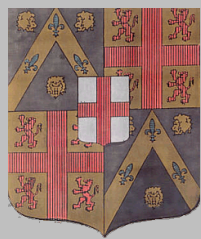
Heer Kommandant,

Ons Hospitaal heeft dringend noodig
Brandhout te bezitten en volgens ~~de~~
de gewoonte van vroeger moogt het Hospitaal
beschikken over boomen arde gemeente toebehorende.
Wij komen dus Heer Kommandant, de toelating
te vragen om van de boomen wassende op
den gemeente eigendom er 12 populieren ~~te~~
en 7 wilgen te mogen doen vellen. Al die
boomen zijn afzonderlijk gemeten en hebben een
omtrek van 1.40 m tot 1 m. 70. Het bovenste gedeelte
(Kop en takken) alsook het onderste (gat) zouden
alleenlijk bestemd zijn tot Brandhout voor het Hospitaal
en de schoone gedeelte (bol genaamd) zouden
aan de Kloeftappers verkocht worden tot vervaardiging
van klompen, en niets zou voor timmerhout verkocht
worden.

Wij komen u dan te bidden Heer
Kommandant, de ~~noodige~~ gevraagde toelating te verleenen.

! Die boomen doen aldaar veel nadeel aan de lander en vruchten van
het Hospitaal; in die omgeving groe Kan er niets groeien.

OP 27 JANUARI 1917 HEEFT HET HOSPITAAL LOUISE (NU: TER LEENEN) DRINGEND BRANDHOUT
NODIG EN VRAAGT DE TOESTEMMING OM 12 POPULIEREN EN 7 WILGEN TE MOGEN VELLEN.

VOEDSELCONTROLE

DE CICHOREIFABRIEK BUYSSE-LOVELING WORDT DOOR EEN DUITSE RECHTER IN DEINZE ONDERVRAAGD OVER DE LEVERING VAN 300 KG RAAPKOEKEN EN 800 KG GEDROOGDE CICHOREIWOEELS. UIT DIT KLAD VAN HET ANTWOORD BLIJKT DAT HET OVER EEN MISVERSTAND GAAT...

Gericht
der 23. mob. Etappen-Kommandantur
4. Armee
Tag. Liste Nr. 369/15

Leinze, d. 4. Sept. 1915.

An den Gemeindevorstand von
Nevele

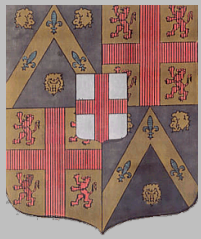
In der Entschädigungssache der Firma
L. Buysse-Loveling, Nevele, wurden Sie zur Ver-
nehmung zum Gericht der Etappenkommandantur 23
zum 7. 9. 15 Vorm. 10 Uhr (Deutsche Zeit) vorgeladen.
Es handelt sich um Lieferung von 22. 3. 15 von 300 kg.
Rapskuchen und 800 kg getrocknete Cichorienwurzeln.

Dr. Scherman
Kriegsgerichtsrat.

FABRIQUE DE CHICORÉE.
HUILERIE

L. Buysse-Loveling
Nevele-lex-Gand, le 10

De Duitschers hadden boonen gevraagd.
Zij heb verstaan suikerrij poer.
Daarom kwam de prijs niet overeen.
Allen is in orde en ze hebben beloofd aan
Mynheer de sekretaris van Nevele eenen bon
te geven zoals de faktuur en die boonen
hoogstens een maand zal betaald worden.

Melding over hooi.

Melding wordt gedaan aan de Commu-
- nauten dat de hoeveelheid hooi
thans voorhanden dezelfde hoeveelheid
is, als deze aangegeven en opgestapeld,

keere 2-8-18

De Burgemeester.

Alle vrijdagen melden.

Op 14-8-18 gemeld dat het hooi bij de
landbouwers opgestapeld de hoeveelheid
bedraagt van 13250 kgr.

De hoeveelheid gemeld zonder verandering bij de vorige week
was 7405 in ons bezit, en 13250 k bij de boeren.
gemeld de 16-8-18

Op 23-8-18 gemeld dezelfde hoeveelheid als
hierboven.

Op 30-8-18 gemeld dezelfde hoeveelheid
als hierboven.